

บันทึกการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๘๔

๕๖๒/๒

๑. ครั้งที่ ๓๙ วันจันทร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
๒. ครั้งที่ ๔๐ วันอังคาร ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
๓. ครั้งที่ ๗๐ วันศุกร์ ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙
๔. ครั้งที่ ๑๑๓ วันศุกร์ ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๙
วันจันทร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

มาตรา ๑๕

“มาตรา ๑๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้กับคู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- เรื่องคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาในร่างรัฐธรรมนูญนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้โอกาสข้าราชการและพนักงานของรัฐสามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ ความใน (๑) จะเป็นการตัดคุณสมบัติของกลุ่มบุคคลดังกล่าวหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า ร่างรัฐธรรมนูญนี้ข้าราชการ หรือพนักงานของรัฐสามารถสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ แต่เมื่อได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้วข้าราชการ หรือพนักงานของรัฐต้องลาออกจากตำแหน่ง

- มีกรรมการสอบถามว่า ห้ามกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า กงสุลกิตติมศักดิ์โดยเฉพาะผู้ที่มีสัญชาติไทยควรต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นผู้แทนรัฐต่างประเทศจึงต้องรักษาประโยชน์ของประเทศที่ตนดูแล ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับการรักษาประโยชน์ของประเทศไทย

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๕ นำหลักการมาจากมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เรื่องการกระทำอันเป็นการขัดกันของผลประโยชน์

- มีกรรมการสอบถามว่า ร่างรัฐธรรมนูญนี้ได้ตัดข้อห้ามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เรื่องมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม ออกใช้หรือไม่

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า มาตรา ๔๘ ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม มิได้ แต่ร่างรัฐธรรมนูญนี้ยังไม่ได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ ส่วนร่างมาตรา ๑๕ เป็นเรื่องการกระทำอันเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กับการบริหารงานภาครัฐเท่านั้น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติให้รอการพิจารณาความในร่างมาตรา ๑๕ ไว้ก่อน

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๐
วันอังคาร ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘

มาตรา ๑๕

“มาตรา ๑๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาธิบดีหรืออธิบดี บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาธิบดีหรืออธิบดีดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้กับคู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา นั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ความใน (๑) รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งกงสุลของรัฐต่างประเทศด้วยหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ควรบัญญัติตำแหน่งกงสุลของรัฐต่างประเทศไว้ในร่างมาตรานี้

- เสนอให้มีการบัญญัติห้ามมิให้รัฐบาลเป็นเจ้าของสื่อ โดยบัญญัติเป็นอนุมาตราใหม่ของร่างมาตรา ๑๕

- ความในวรรคสองตอนท้าย ความว่า “...หรือกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน” อาจจะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในการบริหารราชการแผ่นดินได้ จึงไม่ควรบัญญัติความในลักษณะดังกล่าวไว้

- ในบางกรณีมีบทบัญญัติของกฎหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปดำรงตำแหน่งกรรมการในทางบริหารได้ เช่น ประธานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติที่ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภากระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามร่างมาตรา ๑๕ และข้อยกเว้นของบทบัญญัติดังกล่าว ให้นำไปใช้บังคับกับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรบัญญัติห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินหรือไม่ เพื่อป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบที่อาจเกิดขึ้นในการดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรบัญญัติห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากหากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินจำนวนมาก ย่อมกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติได้ ทั้งนี้ การบัญญัติข้อยกเว้นไว้ในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๕ ความว่า “มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน” ทำให้ความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๑๕ ไม่มีสภาพบังคับ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เคยมีการร้องเรียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากรณีไปดำรงตำแหน่งกรรมการในทางวิชาการของกรมประมงว่าเป็นการดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐหรือไม่ รวมทั้งปัญหากรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไปดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยถือเป็นการกระทำอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้น กรณีความใน (๒) ของร่างมาตรา ๑๕ ซึ่งห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาจากรัฐหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้น อาจเกิดปัญหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นโดยไม่ทราบว่ามีหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวรับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญาจากรัฐ ดังนั้น ควรกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาสามารถเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละเท่าใดหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีรัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเกินจากที่กฎหมายกำหนด จะต้องโอนหุ้นให้บุคคลอื่นเป็นผู้ดูแลจัดการผลประโยชน์ดังกล่าว ซึ่งยังไม่มีกรณำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญควรพิจารณาว่าร่างมาตรา ๑๕ ให้รอบคอบอีกครั้ง เพื่อมิให้เป็นการบัญญัติห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากระทำการในทุกเรื่อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๑๕ ไว้ก่อน

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๗๐
วันศุกร์ ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙

มาตรา ๑๘๗/๒

“มาตรา ๑๘๗/๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับกิจการของสภา หรือกรรมการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความใน (๔) ของร่างมาตรานี้ที่มีการตัดออกนั้น มีการนำไปกำหนดไว้ในร่างมาตราใดหรือไม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า นำไปกำหนดไว้ใน (๒/๑) ของมาตรา ๙๙

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- การฝ่าฝืนความในร่างมาตรานี้มีบทลงโทษอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทลงโทษของร่างมาตรานี้ คือ การให้พ้นจากตำแหน่ง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความใน (๔) ของร่างมาตรานี้ เป็นเรื่องการแทรกแซงหรือชี้นำการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน แต่ความใน (๒/๑) ของมาตรา ๙๙ เป็นเรื่องการห้ามการเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนซึ่งเป็นคนละเรื่องกัน จึงเสนอให้นำความใน (๔) ของร่างมาตรานี้มากำหนดไว้ตามเดิม

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากจะนำความใน (๔) กลับมากำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ก็จะต้องระมัดระวังไม่ให้ครอบคลุมถึงกรณีการให้สัมภาษณ์และการชี้แจงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากมีการนำเสนอข่าวสารที่เป็นการพาดพิงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาผู้ใด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นย่อมมีสิทธิชี้แจงได้ และสื่อมวลชนนั้นจะต้องนำเสนอการชี้แจงดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการและมาตรฐานในการเสนอข่าวของสื่อมวลชน

- อาจกำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ใน (๔) ว่า ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสามารถชี้แจงต่อสื่อมวลชนได้หากมีการนำเสนอข่าวพาดพิง

- การนำความใน (๔) ไปกำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมจะเหมาะสมกว่าการกำหนดไว้ในมาตรานี้หรือไม่

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็น (๔) ดังนี้ “ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ” และสอบถามว่าบทลงโทษของการฝ่าฝืนความในมาตรานี้เป็นอย่างไร

นายธนาวุฒิ สังกข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า การฝ่าฝืนความในมาตรานี้เป็นเหตุให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๗/๒ ดังนี้

“มาตรา ๑๘๗/๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

(๔) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ

มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับกิจการของสภาหรือกรรมการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑๑๓
วันศุกร์ ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

มาตรา ๑๘๔

“มาตรา ๑๘๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

(๔) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ

มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับกิจการของสภา หรือกรรมการ ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

ให้นำ (๒) และ (๓) มาบังคับใช้แก่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการตามมาตรานี้ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๔ โดยไม่มีการแก้ไข